№695 ‏١٩١١ سنه ١٢ ایيون ‏ یکشنبه ‏ ٦٩٥ نچی نومر ١٣٢٩ سنه ٢٧ جمادی الاخری

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

آلتنچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سهشنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریدهٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تیینددر.
آدریس آلماشدرو ٢٨ تین.
اداره‌سی پچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩ نچی نومرده‌در.

مصردن یاکا کیترلدیلر:
الفصل فی الملل والاهواء والنحل. هامشنده الملل والنحل. ٥ صوم
مکارم الاخلاق للعلامة الطبرسی. هامشنده وسیلة العظمی فی شمائل المصطفی. ٨٠ تین
خزینة الاسرار. للسید محمد حقی النازلی. هامشنده حصن الحصین من کلام سید المرسلین. ١ صوم
زادانکه‌سز نالوژ یارلی. یول مصارفی آلوچیدن. زادانکه‌غه مارکه‌ده یاری.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

I «اوچ یول باصار حکایه‌سی» بالالر کتبخانه‌سندن ١٤ کتاب. مشهور شاعرلرمزدن ظریف افندی بشیری اثری. بالالر اوچون یکل روشده شعر برله یازلمش گوزل بر حکایه‌در. بهاسی ٥ تین پوچته ایله ٧ تین.
II «ئلوغ کشیلر هم آلارنک اثرلری» ١ نچی کتاب
I — عیاض اسحاقی «ایکی یوز یلدان صوک انقراض»
II — یوسف آقچورا «موفقیت‌خاطره‌لری» زور قولده ٣٢ بیتده بهاسی ٢٠ تین پوچته ایله ٢٤ تین.
آدرس: Казань „Маарифъ“

یول کتبخانه‌سی
سلف صالح قلمیله تألیف قیلنوب مصرده باکی طبع قیلنمش گوزل وهم کتابلر کلیتلی صورتده مصردن یاکاغنه کیترلدی.

الاتقان فی علوم القرآن بهاسی ٢ صوم ٥٠ ت	اشهر مشاهیر الاسلام بهاسی ٥ صوم ٥٠ ت
الامامة والسیاسة " ١ صوم	بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع قهدن
الاصابة فی تمییز الصحابة ٨ جلدده ١٢ صوم	گوزل ومفید بر کتابدر یدی جزء
الاسلام والردعلی منتقدیه ١ صوم ٢٠ ت	بهاسی ٢٥ صوم

آدریس: Казань, „Юлъ.“

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
مفتی الاسلام محمدیار سلطانف حضرتلرینک یوبیلی شرفنه نشر ایدلمش
یوبیلی یادکاری
٨٠ قدر رسمنی حاویدر.
بیک اعلا ایتوب آلتون حرفلر ایله‌ن طشینه باصقانی بهاسی ١ صوم ٢٠ تین
Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовымъ.

باصلوب چقدی
مکتب کتبخانه‌سندن برنچی کتاب
میاو بیکه
شاعر عبدالله افندی طوقایف اثری
ماچی‌نک خلق وطبیعتینی وحالت روحیه‌سینی تیکشروب شونی شعر ایله ماهرانه تصویر ایته. بهاسی ١٠ تین. پوچته ایله ١٢ تین.
آدریس: Казань „Сабахъ“

شمسی اسدالله‌یفنک موسکوا کانتوراسندن
عمومنک نظر دقتینه عرض ایده‌مز:
١) قزانده، باقالتایده اینژینیر نیکالای آنتونوۋیچ کانتینونک ملکنده هم شمسی اسدالله‌یفنک تحت اجاره‌سنده بولغان کیراسین اسکلادی، اوشبو یل ٤ نچی ایيونده موسکوا شهرنده‌گی ناتاریوس تیخامیرفده ٦٤٢٣ نچی نومیرده یاصالغان آکت بوینچه شمسی اسدالله‌یفنک اوز ملکینه‌کره هم بوندن صوک بو اسکلاددن صاتلاچق نیفت پرادوکتلری شمسی اسدالله‌یفنک اوز اسمندن صاتلاچقدر.
٢) نیکالای آنتونوۋیچ کانتینو، قزانده شمسی اسدالله‌یف فیرماسنده فقط کامیسیونیرغنه بولوب قالاچقدر.
٣) قزان شهری هم قزان گوبیرناسی اوچون داۋیرینی ایتوب ایۋان ۋاسیلیۋیچ دریاگاوف تعیین ایتله‌در.
٤) اسکلاددن بیرلگان پرادوکتلر اوچون توله‌نه‌چک آقچه‌لر، بواش اوچون قولنده ناتاریالنی وکالتنامه‌سی بولغان کشیلرگه گنه توله‌نورگه تییشدر.
احترام ایله آ. اسدالله‌یف

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوۋیچ بورله‌ند
آورولارنی هر کون ٩ دن ٤ که قدر قبول ایته. تیغۆینسکی هم پچه‌ن بازاری اورام‌لری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

احوال سیاسیه.

ترکیه گازیته‌لری آرناود فتنه‌سی خصوصنده نوطه بیردکلرندن روسیه ایله آۋستریه‌گه همان آچولانوب یازالر. بونی اوزلرینک داخلی اشلرینه قاتشو دیب اعتبار قیلالر. ترکلر ترکیه دولتن الوغ دولتلردن حساب قیلالر. معلوم اولدیغی اوزره الوغ دولتلرنک داخلی اشلرینه قاتشو عرف سیاسی بوینچه جائز توگلدر.

ایسکی اداره زماننده حریت یوقلغینه طایانوب ترکیه اشینه بیک قاتشالر ایدی. ماکیدونیه‌گه حلمی پاشانک باش ایتوب قویلووینه سبب یاۋروپالیلر بولدی. لکن ایمدی ترکیه‌ده اداره آلماشنو بوکا زور مانع بولدی. حاضرده ترکیه‌ده هر نظام وقانون یاۋروپاچه منتظم بولغانلقدن قاتشورغه صلتاو یوقدر. شویله ایسه‌ده، هر طرفنده فتنه چغوب چوواللر زورایسه، زور دولتلر توگل، بلغاریه، صیربیه کبی کچکنه دولتلرده قاتشورغه اوۋیالماسلر. لکن اول تقدیرده، یعنی فتنه‌نی باصا آلماغان تقدیرده ترکیه‌نک الوغلغی ده بتکانگه حساب قیلنور.

ترکلرنک روسیه‌گه اوپکه‌له‌ولری اورنسزدر. چونکه روسیه آرناود فتنه‌سینه قاتشمادی. بالکه چورنا گوریه‌یانینه عسکر کیترو خصوصنده استفسارغنه قیلدی. روسیه طرفندن تأسیس ایتلگان حکمنده اولدیغندن چورنا گوریه روسیه‌گه منتدار بر دولتدر. روسلرغه نسل، تل ودین جهتندن مشارک اولدقلرندن روسیه قاراطاولیلرنی حمایه ورعایه قیلورغه مجبوردر.

روسیه‌نک نوطه بیروندن ترکیه‌گه کیمچیلك کیلمه‌دی، بالعکس عاقبتی روسیه اوچون کوکلسز بولوب چقدی.

اما آۋستریه، تکرار یازلدیغنچه، مالیسورلرنی صراحة یاقلادی. فتنه زورایسه، ترکیه خلافینه آنلرنی حمایه قیلاچقن آکلاتدی. شول سببدن ترک گازیته‌لرینک آۋستریه‌گه آچولانورغه حقلری باردر.

آۋستریه‌نک بویله اورنسز وقتسز ترکیه اشینه طغلووینه تورلیچه معنابیره‌لر. باشقه‌لرنی ییلکتوب ترکیه ایله صوغشدرو اوچون نیمسلرنک بر حیله‌سی دیب گمان قیلوچیلرده بار. بعضلر آۋستریه‌نک بو قیلنشی اصلاۋاتلر قارشنده ترکیه خلافینه برغیرت کورسه‌تو دیب اویلیلر.

آۋستریه‌نک نوطه‌سی بیك وقتسز طوغری کیلدی. ترکلر فتنه‌چی مالیسورلرنی چورناب آلوب فتنه‌نی باصار آلدندغنه بولدی. «سنین» گازیته‌سی بواش بر نمایشدی. شویله ایسه‌ده، ترکیه‌نی تحقیردی.

ترکیه گازیته‌لری حاضر آرناود فتنه‌سن باصلغانغه حساب قیلوب یازالر. سلطان حضورینه آرناودلر طرفندن یوز ایللی ملك قدر وکیل کیلوب عرض اطاعت قیلونی بوکا دلیل ایتوب کورسه‌ته‌لر.

لکن صوکغی تیلیگراملر فتنه‌نک هنوز بتمه‌گانن آکلاتالر. آرناودلقده عسکر باشلغی طورغود پاشا مالیسورلر فتنه‌سن بتکانگه حساب قیلمی. طورغود پاشا طاو آراسینه قاچقان مالیسورلرغه سلطان اراده‌سی بوینچه اون کون مهلت بیرگان ایدی. ایمدی اول اون کون کچدی. عرض اطاعتدن خبر یوقدر. دخی نیلر بولور!

تنتولر و حبسلر.

بوسنه مسلمانلر آراسنده هر آیدغنه توگل، هر هفته تنتولر بولدی. همانه بولوب طورا. بیك کوب کشیلر حبسکه آلندیلر. تنتولگان کشیلرنک کوبسی ملالر، معلملر، اوچیتللر وکتابچیلرده بوش قالمادیلر.

بونده نی سر بار ایکان؟ مسلمانلر آراسنده حکومت افکارینه خلاف نیندی فکرلر بار ایکان؟ بزنک فکرچه روسیه اهل اسلامی آراسنده خلاف قانون هیچ بر فکر ونیت یوق. دین وفن اوقو واوقتو فکرندن باشقه هیچ بر اوی یوق.

باشده بو تنتولرنی دانوسدن کوردك. دانوسچیلر البته اوزلرینک فکر دشمانلرن تورلیچه بویاب کورسه‌تکانلردر. لکن جهلاوه‌مقا طرفندن قیلنغان یالغان دانوسلرغه‌غنه قاراب بوقدر شاوشو چغاروغه برده عقل ییتمی.

گازیته ادارەلرینه مسلمان آراسنده بولغان هر حال و واقعه‌نی یازوب خبر بیروب طورالر. هر خبر گازیته‌لرگه یازلا طورا. بوخبرلر آراسنده نظام وحکومتکه خلاف اشلر هیچ کورنمی.

بس نی اوچون بو قدر تنتولر بولا؟ بونده نی سر بار؟

بعض محبوسلرنک اشلری محکمه‌لر قارا مقینه طابشرلغانی معلومدر. شاید تیز محکمهٔ عدالتده حکملر اولور. عیبلیلرده، عیبسزلرده شونده ظاهر بولورلر. هم شول وقت نیلر عیب ونیلر عیب توگل ایکانی ده آکلاشلور. یوقسه حاضر مسلمانلرنک هیچ برسی نیلرنک عیب ونیلرنک عیب توگل ایکانن بلمیلر. نی قیلسه‌لرده، عیب وخلاف نظام بر اش دیب قیلمیلر. مسلمانلرغه معلوم بولماغان نیندی عیبلر بار ایکان؟

معلوم بولغاچ البته خلاف نظام وعیب بولغان اشدن هرکم طییلور.

یوقارده سویله‌نگنچه بزنک بلکمزچه مسلمانلرده اوقو، اوقوتو واوقوتوغه دیمله ویاردمدن باشقه اش یوق. بو اشلرده خلاف بر حال دیب بلگان کشی‌ده یوق. بو اشلرنک خلافلغن نیندی حاکم وتوره‌لر اثبات قیلورلر ایکان؟ احتمال ترتیب ایله اوقوتونی توره‌لرگه یمان ایتوب کورسه‌توچیلر بولغاندر.

مسلمانلرغه، اوقوتسه‌گز، ترتیبسز ایتوب کنه اوقوتگز دیوچیلرده بولورمیکاننی؟ بویله منطقسزلق تدبیرگه خلاف بولماس میکان صوك؟

اوك گازیته‌لرگه قاراسه‌ك، مسلمانلرده عیب بیك کوب. آنلرده تاتاریزاتسیه‌ده بار. پانتورکیزمده بار. بونلر اوستینه پانیسلامیزمده بار.

بو سوزلرنک معناسن مسلمانلردن نیچه کشی بله ایکان؟

سیاسی معناسی ایله بو فکرلرنک روسیه مسلمانلری آراسنده یوقلغی معلومدر. اماغیر سیاسی معناسی آلنسه، یعنی مجرد تاتارلق، ترکلك ومسلمانلق معنالری ایله آلنسه‌لر، بو حاللر روسیه مسلمانلرنده البته بار. روسیه مسلمانلرینک کوبسی تاتار اسمنده یورتله. کافکازده‌غی بعضلرندن باشقه‌لری بارده ترکلر. همه‌سی بالفعل مسلمانلر. طبیعی وقلبی بو حاللرنی قروب سبروب بترور حال یوق. مسلمانلر بو حاللرندن بیك ممنونلر. بونك ایله افتخار ایته‌لر.

روسیه مسلمانلرینک تللرینه کیلسه‌ك، نی قیلمق کیره‌ك، ینه بردر.

اولاد ترکدن اولدقلرندن همه‌سی ترکچه سویله‌شه‌لر. درست بر برسینه آزماز باشقه شیوه‌لرده بار. لکن اصل واساسلری همان بردر. ترکیه ترکلرندن باشقه ترکلرنك تللری مطلقا بردر. آراده دیگشگزلر بولو سببلیمی یاباشقه جهتدنمی عثمانلی ترکچه‌سی روسیه مسلمانلرینک ترکچه‌سندن چیتده قالغان، چیتده اوزگارگان. عربچه وفارسیچه ایله فوق العاده قاتشوی سببلی ترکچه‌لکدن چققان، گویا باشقه بر تل بولغان. اما روسیه مسلمانلرینکی صاف ترکی بر تل. بو شیوه‌لرنک برله‌شه‌سی یوق. آنلر طومشدن برله‌شوب طوغانلر.

بو شیوه‌لرنک همه‌سینه آیرم قواعد یاصاب بر درجه آیرم ایتوب کورسه‌تو ممکن بولسه بولور. اما بالفعل آیرو هیچ ممکن بولماس. هر برینه آیرم قواعد یاصاو ایله ترک تلن قالبندن چغارا آلماسلر. اما بایتور ومکمله‌تورلر. آیرملرنی برله‌شدرو ممکن بولماغان کبی اصلی برلرنی آیرووده مشکلدر.

ایسکی وقاراڭغی عصرلر آیرا آلماغان تل وشیوه‌لرنی یکرمنچی عصر آیرا آلمایاچقدر.

بو حقایقنی واق توره‌لر آکلاماسه‌لرده، الوغلر آکلارلر. الوغلر کیری نتیجه بیره طورغان تدبیرسز اشلرنی اشله‌مسلر. طنچ بولورغه کیره‌ك.

آنگلیه کارولینک تخت طویی.

آنگلیه‌ده کارولنک تاج کییو بایرامن سلطنت روشده یاصاو اوچون آقچه، خدمت هم مشقتدن برده طارتنمیلر.

بو طوینی مکمل ایتوب یاصاو اوچون پارلامینت ٨ میلیون آقچه تعیین ایتدی. بو آقچه‌دن دورت میلیون قدریسی شهرلرنی بیزه‌وگه صرف ایدله‌چکدر. حاضرگی کونده لوندون شهری عسکری لاگیر قیافتینه کردی. شهرده‌گی بتون پارك وباقچه‌لر عسکر چادرلری ایله طولغان. آتلی وجیاولی عسکرلر حتی بتون باناریه وپولکلر اورامارده قونالر. ماگازینلر ملی فلاکلر هم ملی توسده‌گی لینته‌لر ایله چوارلانغان. لوندون خلقی گالستوك وایوقلرینه‌قدر ملی توسده بولغانلرنی کییه‌لر. خاتون قزلری ده باشلرینه ملی فلاکلرغه اوخشاغان توسده‌گی یاولقلر بیلیلر. آنگلیه کارولینک زوجه‌سی مه‌ری اسملیدر. لوندونده‌غی ماریه اسمنده‌گی خاتونلر یعنی کارولنك زوجه‌سینك آدداشلری اوز آرالرندن حتی بره‌ر تینله‌ب جییوب ١٣٥ ملك صوم آقچه یاصاغانلر. تاج طویی کوننی کارولنك زوجه‌سینه شول آقچه‌غه هدیه تقدیم ایته‌چکلر.

آنگلیه کارولینك طوی حاضرلگی حقنده‌غی خبرلر.

آنگلیه‌نك تخت طویی مجلسینه چیتدن بیك کوب زور کشیلر کیله‌لر. اوشبو کونلرده مالای آطارلرندن کید سلطانی ایله پیراق سلطانی کیلدیلر. پیراق سلطانی اوزی ایله برگه خاتونن هم یاننده یوری طورغان صاقچیلرن ده آلوب کیلدی. بونلر آراسنده سلطان اوچون ایك قدرلی کشی

آنڭ باشی اوچنده دائم زونتیك طوتوب طوروچی هم آنڭ تمه‌کی طارتماسن صاقلاوچی کشیدر.

فرانسیه رئیس جمهوری فالیه‌ر آنگلیه کارولینه اوز قولی ایله یازوب تبریك مکتوبی هم فرانسیه جمهوریتی اسمندن بیك قیمتلی آش اوسته‌لی اسبابلری کوندره‌در.

لوندون شهرنده کارولنڭ تخت طویی کوننده اوزوب کیته طورغان اوراملرده، طوی تکلفاتن قاراب طوروا اوچون یاصالغان اورنلرنڭ بهالری یوزه‌ر صومغه ییتکان.

لوندونده‌غی کیرچتون فیرمه‌سی کارالیڤا یلیزاڤیتانڭ ضیافت مجلسنده استعمال ایتوا اوچون کیره‌کلی بولغان اوسته‌ل اسبابلرن ۱۱۵ مڭ صومغه آلغان.

◡ آنگلیه کارولینڭ تخت طویی مناسبتی ایله اوایت آتاوی یانندا صوغش کویمه‌لرینه اسمو تر یاصالاچقدر براسمو ترغه ۸ دریدنات، ۲٤ برانینوس، ۲٥ برونالی کریسر، ۱۲ کریسر ٦۹ کونتر مینانوس، ۱۲ مینانوس وباشقه‌لردن مرکب جمعی ۱٦۷ صوغش کویمه‌سی اشتراك ایده‌چکدر.

◡ تخت طویی تکلفاتینه آلتمش مڭ صالدات ٤ مڭ آفیتسه‌ر اشتراك ایته‌چك.

◡ کارولنڭ خصوصی ضیافت مجلسنده برمڭ ٤٠٠ قدر مهمان حاضر بولاچقدر.

◡ کارول وکارالیڤا برنیچه کره‌کارناڤانیه تکلفاتینڭ ریپیتیتسیه‌لرنده حاضر بولغانلر.

آنگلیه‌ده تخت طویی تکلفاتی.

تخت طویی تکلفاتی ۹ نچی ایونده باشلاندی. ایرته ٦ یارم ساعتده ڤیستمینیستر آبباتستڤاسینڭ زور قابقالری آچلدی. تکلفات سفری یولنده هیچ ایسه‌بسز هم حسابسز خلق جییلغان ایدی. زور درجه ایپه‌لری حرکت ایته باشلادیلر.

پیرلر قزل مانتیه‌لر صودیه‌لر باشلرینه پاریك کیگانلر. هندستان راجه‌لری تورلی شرقی کییملرده. اوستلری تورلی قیمتلی طاشلر ایله زینتله‌نگانلر. آبباتستڤا عادتدن طش بیزه‌لگان. کموش توسلیره‌ك زنگه‌ر ختفه ایله توشه‌لگان کرسیلر اوستنده ییدی مڭ مقدارنده زور مأمورلر حاضر بولدیلر. بونلر آراسنده کارول عائله‌سندن ٤٠ کشی، چیت مملکت مرخصلرندن ۲٠٠ کشی، دیپلوماتیه کورپصلرندن ۲٠٠ قدر وکیل، مڭ قدر پیرلر زوجه‌لری ایله، ۹٠٠ پارلامینت اعضالری زوجه‌لری ایله، ۸٠٠ قدر آنگلیه‌نڭ دیگر آرتنده‌غی مستملکاتلرندن کیلگان نماینده‌لر حاضردر. بونلرنڭ اورتاسنده کارول هم کارالیڤا اوچون ایکی تخت قویلمشدر.

بو ییر زور عباتخانه روشن آلغان.

کارول هم کارالیڤا آبباتستڤاغه کیلدیلر.

آنگلیه، شاتلاندیه، ایرلاندیه هم متفق کاروللق اشتاندارد‌لری ایسکی فامیلیه نماینده‌لرن کیتردیلر.

کارالیڤا مه‌ری بیك اعلی آق جفك کییمده ایدی. بونڭ کییمی آنگلیه‌نڭ «روزا»سی، شاتلاندیه‌نڭ «ریپینیگی» ایرلاندیه‌نڭ «اوچ یاپراق» هندستاننڭ «لوتوس» یولدزی صورتلری ایله آلتوندن بیزه‌لگان ایدی.

بوندن صوڭ عادت وعرفلری بوینچه تاج کییو مراسمی باشلاندی. هم بیك طنطنه‌لی روشده اوزدی. کیچ ایله شهر ایلیکتریك یاقتیسینه تمام چومغان، هر براوراملر قندیللر ایله بیزه‌لگان ایدی.

سلطان محمد نڭ سیاحتی مناسبتی ایله.

«روسیه» گازیته‌سی سلطان محمد خامسنڭ ماکیدونیه‌غه سیاحتی مناسبتی ایله اوشبو سوزلرنی یازا:

ترکیه سلطانینڭ ترکیه‌نڭ یاڤروپادهغی قسمینه سیاحتکه چقغانلغی هر کمنڭ معلومیدر. آنڭ سیاحتینڭ باروب طوقتالغان اورنی بوندن برنیچه عصرلر مقدمده بولغان صوغش میدانی اولان قوصوه قریدر. بواورنده تورکلر صربلر ایله صوغشوب مظفریت قازانوب بالکان یارم آتاوندهغی اسلاڤیان خلقینه خوجه بولغانلر ایدی. بوسیاحت ترکیه‌نڭ سیاسی معیشتلری آراسنده فوق العاده برواقعه‌گه صانالورغه یاریدر. چونکه حاضرگی سلطاندن اوّل کیلگان ترکیه حکمدارلرینڭ هیچ برسینڭ پایتخت شهرندن چیتکه سیاحتکه چقغانلری یوق ایدی. شول سببدن بوواقعه‌گه چیت مملکتلرده‌ده زور اهمیت بیره‌لر خصوصا بالکان یارم آتاونده‌کوزی بولغان آفستریه مطبوعاتی بواشکه باشقه‌لرغه قاراغانده‌ده زورراق اهمیت بیره‌در.

«تاغبلات» گازیته‌سی بوحقده بیك اوزون برمقاله یازا. مذکور مقاله‌سنده «سلطاننڭ بوندی تاریخ جهتندن اهمیتلی، قرق مڭ قدر تورك عسکرینڭ سویه‌کلری یاتاطورغان قرغه کیلوب دعالر قیلووی هم آنده سلطنت کورسه‌تووی یاکارغان ترکیهنڭ داخلی سیاستینه تأثیری بولمیچی قالماس. ترکیه یاڤروپاغه اوزینڭ یاشارگه مقتدر ایکانلیگن یاکادن کورسه‌تدی. سلطاننڭ، صربلرگه قارشی تورك عسکرلری مظفریت قازانغان اورنده باالذات دعا مجلسنده حاضر بولوب دعادن صوڭ سلطنت روشده عفو عمومی اعلان قیلووی آنڭ سیاستنڭ حکمتندن کامل خبردار ایکانلگن کورسه‌تکان شیکلی، کنج تورك حکومتینڭ‌ده خارجیلر اسناد قیلغان روشده صوقرلقده توگل ایدکلرن بیك یاخشی آڭلاتادر....» دی.

خارجی خبرلر

آلبانیه‌ده- «ر.اص.» گازیته‌سینڭ مخبری آلبانیه‌ده‌گی حاللر حقنده مذکور گازیته‌گه اوشبو سوزلرنی یازا:

سیاستدن بیك یاخشی خبردار بولغان بر دیپلومات آلبانیه مسئله‌سی حقنده اوشبو سوزلرنی سویله‌دی:

تورکلر آلبانیه فتنه‌لری بتدی دیگان بولوب یاڤروپا افکار عامه‌سن آلدامقچی بولالر. یاڤروپالیلرنڭ آلبانیه اشلرندن خبرلری یوق. واقعده فتنه‌نڭ باصلغانی یوق. آلنغان خبرلرگه قاراغانده مالیسورلر سلطان طرفندن بیرلگان عفو عمومیگه التفات ایتمسکه قرار بیرگانلر. تورلی اورنلرده عاصیلر ایله عسکرلر آراسنده مصادمه‌لر بولوب طورا.

آلبانیه‌نڭ اچلرنده حاضرگی کونده طنچلق کورلگان شیکلی بولوب طورا. بوده تورکلرنڭ فتنه‌نی باصدرغانلقلرندن کیلگان طنچلق توگل بلکه اول تیره‌لرگه تورك عسکرلرینڭ باروب چقماغانلقلرندن هم ایکی آراده مصادمه‌لر بولماغانلقدن غنه کیلگان طنچلقدر. اگر بوطرفلرغه ترکیه عسکرلری باروب چقسه‌لر ایکی آراده مصادمه‌لرنڭ باشلاناچغنده شبهه یوقدر. آنلر اوز ییرلرنده اوزلرن خوجه دیب بله‌لر. سلطاننڭ اول طرفلرغه چقغانلغندن غنه فتنه‌نڭ باصلغانلغینه استدلال قیلورغه ممکن توگل. حال بوندن دورت آی مقدمده نی درجه‌ده بولسه حاضرده شول درجه‌ده‌در. تورکلرنڭ قسولری آرقاسنده‌یا کادن هیچ کوتلمه‌گان فتنه‌لرنڭ قوزغالووی احتمالدر. آلبانیه مسئله‌سی ایندی ترکیه‌نڭ داخلی سیاستی حدندن اوزوب خارجی برمسئله روشینه کروب بارا» دیدی.

◆◆

تسیتینیه‌دن خبر بیرولرینه قاراغانده سلطاننڭ عفو عمومی اعلان قیلووینڭ هیچ برتورلی تأثیری بولماغان. عاصیلر ایله تورك عسکرلری آراسنده مصادمه‌لر همان بولوب طورا. آلبانلر تورلی اورنلرده تورك عسکرلرن محاصره‌غه آلغانلر. «کله‌منته» قبیله‌لری ایله «شاله» قبیله‌سینڭ برقسمی ادهم پاشا تحت کامانداسنده‌غی عسکرینڭ شمالی قسمن همان راحتسز ایته طورالرهم آنلرغه جنوب طرفنده‌غی عسکرلر ایله برلهشورگه اختیار بیرمیلر. «شاله» هم «شوش» قبیله‌لرندن اکثری دریواست اطرافینه بیرله‌شکانلر.

ترکیه حکومتندن قورال آلغان مسلمانلرنی کیسه‌لر. پوشتیپ هم صوم قریه‌لری عاصیلر طرفندن یاندرلغان هم مسجد هدم قیلنغان. میریدیتلرنڭ آلداغی فرقه‌لری علیسه‌دن شمال شرقیده واقع ولی قریه‌سی یاقننده‌غی تورك پازیتسیه‌سن محاصره‌غه آلغانلر. صوغشلر نیندی نتیجه بیرگانلگی معلوم توگل. عاصیلر سلطان طرفندن وعده ایدلگان عفو عمومیغه، وجودکه چقمایاچق بوش بر سوز ایتوب قاریلر. چونکه بو آمنیستیه‌ده هیچ برتورلی شرط‌فلان ذکر ایتلمه‌گان دیلر. شول سببدن بونلر آتتق کوچلری بتکانگه قدر کورشورگه قرار بیرگانلر. اشقودره‌دن کیلگان خبرلرگه قاراغانده مذکور شهرگه کون صاین برنی قدر مجروح تورك صالداتی کیلوب طورا ایکان.

باب عالی وحکومتلر.

بلغاریه گازیته‌لری آلبانیه اشلرینه روسیه‌نڭ قاتشاچاغندن بحث ایته‌لر. روسیه حکومتی ترکیه‌نڭ آلبانیه‌غه آفتانومیه بیروینه رضا بولماچق ایمش. چونکه اگر ترکیه آلبانیه‌غه آفتانومیه بیرسه، اول تقدیرده بونده آفستریه‌نڭ حاکمیت هم تأثیری حکم ایته‌چك. برواش ایسه اول طرفلرده‌غی اسلاڤیان خلقلرن قسوغه سبب بولاچق، آفستریه آنلرنی آدریاتیك دیگزی بویندن چغارغه طرشاچقدر. شول سببلرگه بناءً روسیه آلبانیه‌ده آفتانومیه بولوغه رضا بولمایاچقدر.

آفستریه سیاستی ـ ڤیانه کابینیتی ترکیه طرفندن آلبانیه اصلاحاتی حقنده قیلنغان وعده‌لرگه اشانمی ایکان. ترکیه همان‌ده عادتنچه اشنی اوزاقغه طارتدررغه اویلی طورغاندر دیب فرض قیلالر ایکان. اوشبو کونلرده آفستریه‌نڭ استانبولده‌غی سفیری باب عالیگه کیلوب، هربر تأخیرنڭ ترکیه اوچون ضررلی بولاچغن اعلان قیلغان.

فاس مسئله‌سی هم یاڤروپا.

یاڤروپا حکومتلری ایسپانیه‌نڭ فاسقه کروینه الجزیره معاهده‌سن بوزو دیب قاریلر. شولای‌ده بولسه ایسپانیه، فرانسیه ایله ایکی آرالرنده‌غی یاشرن معاهده بوینچه حرکت قیلغاندر دیب اویلیلر. شول سببدن یاڤروپا حکومتلری حتی آنگلیه‌ده بواشکه قاتشمیلر. آنلرنڭ اشلرینه تاتشوب فاس اختلافن زورایتونی تله‌میلر. شولای‌ده بولسه حکومتلر غیر رسمی روشده ایسپانیه حکومتینه خبر کوندردیلر. اگرده آراده اختلافلر چغوب اش زورغه کیتسه ایسپانیه‌غه هیچ برتورلی یاردم کورسه‌تمه‌یه‌چکلرن اعلان ایتدیلر.

پیتربورغ سیاست اربابی آراسنده سویله‌نگان سوزلرگه قاراغانده آنگلیه حکومتی، فاس مملکتن فاسده منفعتدار بولغان حکومتلر آراسنده تقسیم ایتو مسئله‌سن قوزغاتورغه حاضرله‌نه ایکان. گرچه بوحقده حکومتلر آراسنده بوکونده رسمی مخابره‌لرنڭ باشلانغانی یوق هم آنگلیه‌ده تخت طویلری اوزمیچی باشلانماسده. شولای‌ده بولسه بوحقده لوندون، پاریژ، بیرلین هم مادرید آراسنده یاشرن مخابره‌لر یورمکده ایکان. بواشکه حاضر گیرمانیه‌غنه راضی بولمیچی طورا. چونکه تقسیم قیلغان تقدیرده فاسنڭ شمالندن اوزینه ییر بیرلوگه گیرمانیه اشانا آلمی. شول سببدن گیرمانیه حکومتی فاسنی تقسیمگه قدر شول طرفلرده اوزینڭ تأثیرن آرتدررغه طرشا هم بواشده فرانسیه‌نڭ چیتنلککه توشوندن استفاده قیلوب قالورغه اویلی. گیرمانیه حکومتی فاسنی تقسیم ایتو مسئله‌سی قوزغالو ایله برگه پورتوگالیه‌نڭ آفریکاده‌غی مستملکاتن تقسیم ایتو مسئله‌سن‌ده قوزغاتوغه فرض قیلا ایکان. اگرده آنگلیه ایله فرانسیه حکومتلری گیرمانیه‌نڭ آفریکه‌نڭ جنوب شرقیینده‌گی مستملکاتی کورشیسنده‌گی پورتوگالیه مستملکاتن صاتوب آلووینه رضا بولسه‌لر، فاس مملکتندن ییر آلو فرضن طاشلارغه‌ده راضیدر.

ایران.

طهراندن قاچوب کیتکان سپهدار رشتکه باروب یتکاندن صوڭ شاهنڭ نائبی آکا تیلیگراملر کوندرب کیری قایتوون اوتنسه‌ده، سپهدار قبول ایتمه‌دی. نهایت نائب یاکا وزیرلر تعیین ایته‌رگه امر ایتدی.

◆◆

پیرسیه‌ده‌گی مشهور راز بوینیك راشدسلطان کوبدن توگل حکومت طرفینه کوچکان

یوبیلی هفته‌سی
مای ۲۱

بوکون (۲۱ نچی مای، شنبه کون) ساعت ۱۱ده، مفتی حضرتکه نیده‌بولسه برخاطره قالدرو حقنده، کیڭاش مجلسی باشلاندی.

دڤارانسکی صابرانیه زالنده بولغان بوجیولشقه ۱٠٠٠گه یاقین کشی کرگانلر ایدی. آندن آرتوق کشینی پالیتسه کورتمه‌دی.

مجلسکه، کامیتیت رئیسی حسن عطا حضرت محمدف ریاست ایتدی. اول مقصدنی وبو حقده خلقلرنڭ تله‌گن، کیلگان تیلیگراملرنی ومفتی حضرتنڭ مرضاسن آڭلاتدی.

نطقلر سویله‌رگه یازیلوب بر آز کشیلر سویله‌دیلر. بر آزی یازلسه‌ده کوب وقت اوتوسببندن سویلای آلمی قالدیلر.

سوزلر نتیجه‌سی اولاراق دار المعلمین ودار المعلمات تله‌وچیلر بیك کوب ایکانی آڭلاشلوب بر آز مرتبه‌لر غلاصاوایت ایتکاننڭ صوڭنده، مفتی حضرت خاطره‌سی ایچون دینی هم فنده قاتناشقان بر دار المعلمین ایله بر دار المعلمات تأسیس ایتوگه حکومتدن رخصت صورارغه برآغزدن قرار بیردیلر.

مجلس بیك ترتیبلی اوتدی. مجلسده اصطاپیین جنابلرندن کیلگان جواب تیلیغرامی‌ده اوقولدی. اول خلقنڭ بو اظهاری ایچون رحمت اوقوغان هم مفتی حضرتنڭ یوبیلیسنه اشتراك ایتکن وکوب خدمت ایتکان مفتی حضرتکه تشکرن بیان ایتکان. باشقه ییبه‌رلگان کشیلردن جواب کیلوب یتکانی یوق ایدی.

بو مجلس ساعت ٥ لرگه قدر باردی. آڭلی روحانیلر، ضیالیلر بیك انصاف برله وقتلرن اوتکازدیلر. بو اشکه هیچ بر تورلی شخصیت فلان قاتناشدرمادیلر. قارت ویاش هر قایوسی بر آغزدن شول دار المعلمین ودار المعلمات‌لر حقنده بر قرارغه کیلدیلر.

بو دار المعلمین ایله دار المعلمات مسئله سنده براغرامن توزوب حکومتدن رخصت صوراب آرتوندن یورو ایچون بر هیئت (کامیسیه) صایلاو مذاکره‌سی بایتاقغه صوزلدی. بونی تورلی یاقدن سویله‌شوب تحقیق ایتدیلر. آخردن یاکادن برکامیسیه صایلاونڭ قیونلغن وچیتدن صایلانغان کشیلرنڭ جیولوب اوزاق وقتلر خدمت ایتوونڭ چیتنلگن ملاحظه ایتوب شول اوّلدن بولغان یوبیلی کامیتیتینه طابشردیلر.

هم تیوشلی کشیلردن اوزلرینه یارده‌مگه آلورلر دیب آلارغه اختیار بیردیلر.

بو دار المعلمین ودار المعلمات اشلرن اوز حمایه‌سینه آلو ایچون اوتنورگه دیب مفتی حضرتکه بار وایچون الوغراق وقارتراق کشیلردن بر آز ذاتلر تعیین قیلندی.

مقدم ایکنچی فکرده بولغان ذاتلر (مثلا صابر حضرت الحسنی، سیمی عبد الحق حضرت مدرسهٔ روحانیه طرفنده بیك نق طوروب کیلگانلر ایدی) مجلسده فکرلرندن قایتدیلر. صابر حضرت: مین مدرسهٔ روحانیه فکرنده بولسه‌مده بو فکرنی تکلیف قیلمایمن، کوب طرف ایکنچی بر فکرگه کیلسه شوڭا قوشلامن دیدی.

عبد الحق حضرت: مین اول فکردن، دار المعلمین فکرینه توشدم دیدی.

«اقتصاد» محرری فاتح افندی مرتاضین‌ده مجلسده ایکنچی فکر یازوب کیلگان ایکان؛ اول‌ده: مین اول فکرمدن قایتدم دار المعلمین گه قوشلدم دیدی. الله تعالی، بو سواد اعظمدن چقماغان کشیلرگه رحمت ایتسون! انسانده فکر تورلیچه بولا، لکن اشنی بوزماس ایچون، اختلاف چغوب برنرسه‌ده بولمای قالماس ایچون بیك آرتق مهم بامه‌گان ایکنچی فکرگه‌ده قوشلا وشولای ایتوب اتفاق اوزرنده اش قیلا، بوندی انسانلرغه تشکر واحترامدن باشقه بر سوزمزده یوقدر.

مجلس آخرنده کامل المطیعی افندی گوزه‌ل طاوش ایله قرآن اوقودی. تیوشلی کشیلرگه تشکر ایتولدی.

مجلسدن خلق بیك محبت و کوتارنکی روح ایله تارالدیلر.

۲۲ مای

بوکون (۲۲ مای، یکشنبه) مفتی حضرت یوبیلیسی کامیتیتی طرفندن بیك شه‌ب بر صابان طویی یاصالدی.

اوفانڭ جنوب شرقی یاغنده، سیرگیڤسکی پلوشچد دیگان طاوباشنده ایرته ساعت ۹ لرده خلق جوب جوار بولوب طولغان ایدی. اوفا خلقلرینده چغو سببلی واطرافلرده بوڭا مخصوص جیولدقلرینه کوره هم روسلرنڭ پرازنیگی‌ده طوغری کیلدکندین خلق نهایت درجه‌ده کوب ایدی. بوندی کوب جیولش وخلقلرنی تخمین ایته‌رگه بیك اوستا بولغان وکوب تجربه کورگان کشیلر بونده‌غی خلق ۲٠-۲٥ مڭلر بولور دیب ظن ایتدیلر.

یوبیلیگه مخصوص فلاغلر، علامتلر اُلگان. برخاطره ایچون قویلا طورغان تریئو مفالنی قابقه‌لر یاصالغان وچیتدن کیلگان مسافرلر کروب اوطوررغه کوراش میدانینه زور احاطه ئه‌یله‌ندرلگان ایدی.

ساعت ۱۱ده مفتی حضرت، غوبیرناطور، ڤیتس غوبیرناطور وباشقه مأمورلر کیلوب کوراش میدانینه، مخصوص اورنلرینه اوطردیلر، آنلرنی عسکری موزیقه قارشی آلدی.

اوزاق وقت کوراشلر کیتدی. بهادرلرغه هر تورلی کیوملکلردن مکافات ویریله طوردی. کوراش وقتنده‌ده موزیقه اویناونده دوام ایتدی.

طاونڭ آرغی ایتاگنده آتلر چابار ایچون بردائره یاصالغان ایدی. بودائره (قروغ)نڭ ئه‌یله‌نه‌سی ۲ چاقروم بولوب برنچی مرتبه چابقان آتلر بونی ٦ مرتبه ئه‌یله‌ندیلر. بونده ٤٠ صوملق (ساعت، چاپان، شال وباشقه کیوملکلردن عبارت) برنچی مکافتنی اورسکی اویازندن «بولق» آولی‌نڭ قارت اوچیتل قهرمان چانیشوف نڭ باشقرد طوغمه‌سی بولغان ۹ یاشلك کوك آتی آلدی. اول آت بو ۱۲ چاقرمنی ۱٠ مینوتده ٦ سیکونتده کیلدی. صوڭغی چابقان آتلر بوندن کیمره‌ك ئه‌یله‌ندیلر. (٥، ٤، ۳ و ۲ مرتبه‌گه قدر، مجموعسی بیش تورکوم چابدیلر).

هم خراسان‌ده‌غى عسكرگه باش كاماندير ايتوب تعيين ايدلگان ايدى. بوكشى ياڭادن خلقنى طالارغه كرشكان هم سابق محمد على شاه فائده‌سينه خلقنى ديملى باشلاغان.

طهران پاليتسيه باشلغيننك يالغان آقچه صوغوچيلر ايله بركامپانيه‌ده بولوب اش يورتكانلگى معلوم بولغان. بوكشى پاليتسه‌ميستر يفريمننك بيك ياقن معينلرندن ايدى.

◆◆

ايسپانيه‌ننك پايتختى مادريد شهرنده ١٩١٣ نچى يلده بتون دنيا ڤيستافكه‌سى ياصالاچقدر.

نيويورك شهرنده داوسون اسملى بر اينژينير طرفندن اختراع ايدلگان ياڭا برطوب تجربه ايدلوب قارالغان. طوبننك اوزونلغى ١٣ آرشين (دورت سازين بر آرشين) مقدارنده‌در. آتا طورغان جدره‌سيننك آورلغى ٢٥٠ كيلوگرام (١٥ پوطده ٢٥ قاداق) مقدارنده‌در. بوآطلغان جدره ايللى چاقرم قدر مسافه‌گه باروب توشه. بر سيكوند اچنده ٥٧٨ سازين (برچاقرمدن زياده) مسافه‌نى قطع قيلادر. بوطوب ديڭز بويلرنده‌غى كريپوستلرگه قويلاچقدر.

توركيه.

توركيه سلطانى اسكوبده تورلى جمعيت ومكتبلرگه بر ميليون صوم قدر اعانه قيلغان. اسكوب ولايتنده بولغان بلغار، صيرب، آرناود ويهود قوملرندن هربرسى وكيللر ييبه‌روب سلطانغه عرض اطاعت قيلغانلر. سلطان طورغان سراى ميدانينه كون بوينچه جييلوب طورغانلر. بالكونغه چقوب سلطان برنطق سويله‌گان. بونطقنده توركيه تابعيتنده بولغان هرقومننك سلطنت واداره دولت اشنده مساوى كوروله‌چگن وعد قيلغان.

سراى حضورينه هرقومننك مكتب بالالرى جييلوب كيلوب مناجاتلر اوقوغانلر. سلطان امرى ايله اير بالالرغه برر آلتون آقچه وقز بالالرغه قابدرمالى آلتون بولافكه طاراتلغان.

سلطاننك بو سياحتنده‌گى سلطنت وتماشانى تورك گازيته‌لرى يازوب بتره آلميلر.

آۋستريه.

آۋستريه خلقى اوزغان هفته پارلامينت اعضالرن صايلاو ايله مشغول بولدى. پاليسه حكومت ياقلى كشيلرنى صايلاتوب باشقه‌لرنى قالدرورغه بيك طرشدى. لكن موفق بولا آلمادى. ليبيراللر وصوللر اوقلگيدن آرتغراق صايلانديلر. گازيته‌لر بو پارلامينت طاراتلماسه، حكومتننك اشى بيك مشكل بولور ديب يازالر.

صايلاولر بيك نزاعلى كيچديلر. قايسى شهرلرده صوغشلر، قرلشلر بولدى. بر شهرده ٢٧ كشى ئولدى بيك كوب كشى ايمگه‌ندى.

داخلى خبرلر

اعانه كاميتيتى - پادشاه حضرتلرينننك زوجۀ محترمه‌سى تحت رياستنده يدى صو ولايتنده زلزله‌دن ضرر كورگانلر فائده‌سينه اعانه جييو اوچون ياصالغان كاميتيتننك حسابى تفتيش ايتلدى. ايبون باشينه قدر جييلغان اعانه‌لرننك بارسى ٨٣٧،٩٥٤ صومدر. حاضر اعانه جييو تمام طوقتاتلدى. شوننك اوچون آلماتى كاميتيتى زلزله‌دن ضررلانغان طشيلرگه يورط صالو ايله مشغولدر.

شرپى - بويل شرپچيلر اتفاق ايله موسكۋاده سينديكات ياصاب شرپى‌ننك بهاسن كوته‌رگانلر ايدى. صوڭغى وقتلرده شرپى‌ننك بهاسى ٩ صوم ٨٠ تين‌گه قدر ييتدى. حاضر ڤه‌تكه‌دن خبر بيرولرينه قاراغانده بو سينديكات طارالغان. شول سببلى شرپى‌ننك بهاسى بردن ١٥ پروسينت توشوب كيتدى.

محكمه‌لردن - موسكۋاده اينتيندانتلر اشى قارالا باشلانغانلغى خبر ايتلگان ايدى. متهملرننك هيچ برسى بخشيش آلولرن اقرار ايتميلر. فقط ١٩ى خدمتلرينه ضرر كيترميچه هديه آلوده عيبلى ايكانلكلرن اقرار ايتديلر.

اتهامنامه‌ده بيان قيلندغينه كوره بونلرننك آلغان بخشيشلرى بيك كوب ٢٦٢،٨٠٠ صومدن آلوب ٨٧٠ صومغه قدر. مذكور ٢٦٢،٨٠٠ صومنى كاميسيه‌ننك رئيسى زينوڤيف آلغان. بوندن قالا كوب آلغانلر زمه‌تين - ٦٠،٥٠٠ صوم، كريشف - ١٧٢،٠٠٠ صوم، ليرنير - ٧١،٤٠٠ صوم، كاپيتان مينشيكف - ٥٩،٦٠٠ صوم، ماروزف - ٧١،٨٠٠ صوم، گينيرال پيلسوتسكى - ٣٤ ملك، كاپيتان شيريميتۋسكى - ٤٢،٦٠٠ صوم، پادپولكوڤنيك رونف - ٥٢،٦٠٠ صوم.

بو يوغاريده ذكر ايدلگانلر كوبره‌ك بخشيش آلوچيلردر. يوق ايسه آزماز آلوچيلرى ده بايتاق بار.

متهملرننك بارسى ٦٦ كشى بولورغه تييش بولسه‌ده، ايكيسى قاچقان. متهملر آراسنده برنيچه گينيرال‌ده بولغانلقدن حاكملر بتونله‌ى گينيراللردن عبارت.

ديندن كوچو - ميسيونيرلر طرفندن چغارلا طورغان Миссіонерское обозрѣніе اسملى ژورنالننك ماى چيسلاسنده چققان نوميرنده ١٩٠٥ نچى يل ١٧ نچى آپريلدن بيرلى ١٩٠٩ نچى يل باشينه‌قدر پراۋصلاۋيه‌دن چققان كشيلرننك حسابى نشر ايتلدى. آننك حسابنچه شول دورت يل اچنده پراۋصلاۋيه‌دن اوشبو قدر كشى ايكنچى دينگه كوچكان:

كاتوليككه	٢٣٢،٧٠٥
مسلمانلقغه	٤٩،٧٥٩
ليوتيرانلقغه	١٤،٥٢٧
استاراۋيرلقغه	٤،٣٤٠
بوددالقغه	٣،٤٩٨
سيكتانتلقغه	٣،٠٩٣
يهوديلككه	٤٠٩
گريگاريانستۋاغه	٤٠٧
مجوسيلككه	١٥٠
بارسى	٣٠٨،٧٥٨

٩ نچى يلدن صوڭ پراۋصلاۋيه‌دن كوچكان كشيلر اول قدر كوب توگل. بر يل اچنده بارسى تورلى دينلرگه ٨،٠٥٤ كشى پراۋصلاۋيه‌دن كوچكان.

لكن بوڭا ١٠ نچى يلنقن هم حسابقه كرمه‌گانلرنى قوشسه‌ك ١٩٠٥ نچى يل ١٧ نچى آپريلدن ١٩١١ نچى يل ١٧ نچى آپريلگه قدر ٣٠٠ ملك كشى پراۋصلاۋيه‌دن كوچكان ديب ئه‌يتورگه ممكن.

عسكريلككه اويره‌تو - وزيرلر شوراسى مكتب خارجنده بالالرنى عسكرى اوينغه اويره‌تو حقنده‌غى لائحه‌نى پادشاه حضرتلرينه تصديق قيلدرونى موافق طابقان.

لائحه‌گه قاراغانده، مكتبده اوقومى طورغان بالالرننك روس تبعه‌سى بولوب ١٥ ياشدن زور بولماغانلرندن آتا-آنالرى هم گوبيرناتورننك رخصتى ايله پاتيشنى روتلر ياصارغه ممكن. بوندى عسكرى فرقه‌لر ياصارغه خدمتده‌گى هم خدمتدن چققان گينيراللرغه، آفيتسه‌رلرگه اصپورت جمعيتلرينه، اختيارى پاژارنيلرغه هم دولت خدمتنده بولماغان اشانچلى كشيلرگه اختيار بيرله‌در. بوندى عسكرى فرقه ياصالغان بالالرغه همه‌سينه برتورلى كييم كييندررگه، آغاچ ملطق هم ملى فلاك بيرورگه ممكن. هم بونلرغه صوغش وقتلرنده ياشرتن خبر يورتو هم مانيۋر ياصاو طريقلرن اويره‌تورگه رخصت ايتله. بوندى فرقه‌لرننك مصارفلرى، لائحه‌گه بناءً، شول فرقه‌نى تشكيل ايتوچيلردن طوتلا.

اولم جزالرى - برنچى مايدن ٣١ ينه قدر روسيه‌ننك تورلى شهرلرنده ١٤ كشى اولم جزاسينه حكم ايتلگان. اپايل باشندن بيرلى بارسى ٨٠ كشى حكم ايتلوب، ٢٧ كشى شول حكم بوينچه اوترلگان.

اوتكان آى اچنده گازيته محررلرينه آدمينيستراتسيه ترتيبنچه ٦٠،٠٥٠ صوملق ٤٢ اشتراف صالنغان.

روس - قتاى مناسبتى - صوڭغى خبرلردن قتاى عسكرينننك كوندن كون مانژوريه‌غه كيلگانلگى آڭلاشلا. سيتسيكار اطرافنده ٨٠ مڭلاب قتاى صالداتى جييلغان. قتاى خلقى روسلرننك همه‌سن آفيتسه‌ر ديب حسابلاب، همه‌سينه قرن كوز ايله قاريلر ايكان.

قتاينك متعصب چيلوۋنيكلرى «صارى كوك» اسمنده ياڭا برجمعيت ياصاغانلر.

اطراف خبرلرى

ته‌تش.

٧ نچى ايبونده ته‌تش شهرنده ابرته ساعت ٤ ده معلم فاتح شمس الدينف، اوچيتل كبير احسانف وسلطان ساينف فاتيرلرنده تنتو ياصاب اوزلرن حبس قيلغانلر. اسحاق كازاكوف فاتيرنده‌ده تنتوگانلر. نه‌رسه‌لرن پيچاتله‌گانلر. لكن اوزى اويده بولماغان. سلطان ساينف جواب آلنغاندن صوڭ حبسدن چغارلغان.

تورلى خبرلر.

كافكازده كونلر صالقنايوب كيتوب، كوب اورنلرده قارياوغان. عسكرى گروزينسكى تيمريولنده ١٤ ڤيرشوك قالنلغنده قارياووسببلى كازبيك هم كريست استانسه‌لرى آراسنده پويزلر طوقتاغان. يلغه‌لردن طاشقان صولرده بعض بيرلرده يوللرنى يوغان صوهمان آرتابارا.

بوكونلرده كييفدن برمڭلاب يهودى سوروُلدى. بونلرننك كوبسى آپتيك خوجه‌لرى ياخود آپتيكه‌ده خدمت ايتوچيلر.

٤ نچى ايبونده لادوگا كولنده بيك قوتلى دولقون بولوب، آغاچ تويه‌گان زور بيش بارژا باتقان. خدمتچيلرى بوره‌نه‌لرنى به‌يله‌ب، شوڭار اوطوروب قوتلغانلر. دولقون برسازين يارم بيبكلگنده بولغان. بعض بالقچيلردن بتونله‌ى خبر بولماغانغه كوره هلاك بولغانلردر ديب اويليلر.

دوماوصاۋيتده قبول ايتلگان پيتربورغده كاناليزاتسيه ياصاو هم صويوللرن اصلاح قيلو حقنده‌غى نظام لائحه‌سى پادشاه حضرتلرى طرفندن تصديق ايتلگان.

خاركفده ماكسيمفننك بوياوفابريكه‌سنده بينزين شارطلاب يانغن چقغان. برخاتون بيك قاتى پشكان. وقتنده سيگنال بيرورگه اولگرمه‌گان پاژارنى ماناردن اوزن اوزى يرگه ارغتوب طاشلاغانده شونده‌اوق اولگان.

صوطاشووى ايله خوچماص استانسه‌سى يوولغانلقنى دربندن خبر بيره‌لر.

آككيرمان اويه‌زنده پاپويانكه اسملى آولده آتالرى اويده يوق وقتده بيش بالا اويده اويناغانده قاپقاچنى آچق زور برصاندق اچينه كرگانلر. ياڭلشلق ايله بالالرننك برسى قاپقاچنى قره‌توب قويغان. آغاچقه سورتنگان ده صاندق يابلوب اوزندن اوزى بيكله‌نگان. طاوشلرن بروده ايشتوچى بولماغان. صوڭندن آتا آنالرى قايتوب ازله‌ب طابسه‌لرده صوڭ بولغان: بالالر همه‌سى اولگان بولغانلر.

بوكونلرده پيتربورغده وفات بولغان طبيب كالاچيۋسكى اوزيننك بر ميليون قدر ملكن عالى زراعت اينستيتوتى صالو اوچون وصيت ئه‌يتكان.

بلاگوڤيشچينسكى يانندەغى اسملى آولنى خونخوزلر محاصره قيلوب بيش روسنى اسير آلغانلر. هم تورليچه جزا قيلوب اوزلرى ايله آلوب كيتكانلر. اسيرلرننك حاللرى حاضرگه هيچ معلوم توگل.

كامچاتكه‌ده بيك قوتلى يانغنلر بولوب، بيك كوب ديسه‌تينه اورمان يانغانلغن خبر ايته‌لر. اوت اچنده بيك كوب يرتقچ حيوانلرده هلاك بولغان.

عدليه وزيرى شيگلاوۋيتف وزارتننك اشن اوزيننك معاونى ۋيريوفكينگه طاپشروب، يال ايتو اوچون چيتكه كيتدى.

وزيرلر شوراسى ٨ نچى مارت پراۋيلاسيننك ١٧ نچى استاتيه‌سينه بناءً يدى صو ولايتنده زلزله‌دن ضررلانغان كشيلرگه ياردم ايته‌ر اوچون برميليون بريوز ملك صوم آقچه بيرورگه قرار بيردى.

دوما ايله صاۋيتننك تعطيل وقتى بولغانلقدن، هم برده كيچكتررگه ياراماغانلقدن، وزيرلر شوراسى قانون اساسيننك

بوندن توبان مكافتلر ٢٥، ١٥، ١٠ و٨ صوملق مكافتلر ايدى. ايكنچى واوچنچى هم بونلردن صوڭ كيلگان آتلرغه‌ده هر قايوسينه اوزلرينه مناسب هديه‌لر بيرلدى. آتلرغه مكافتلر بيرلگانده موزيقه‌لر دردلى كويلرنى اويناب اويناب آلالر؛ آتلر سيكرگالاشوب طورالر ايدى.

آلداغى آتلر چابوب كيلوب طوقتاغانده مفتى حضرت وغوبيرناطورلر شادلقلر اظهار قيلوب قول چابوب آلقشلايلر ايدى. كوراش وقتنده‌ده شولايوق.

مفتى حضرتننك «تيرمه»سى بونده‌ده كيلوب قورلغان. آنده ايكى باشقرد قوراى اويناب طورالر ايدى. مفتى حضرت وغوبيرناطورلر آنده كروب باشقردلردن بر آز كويلر قوراى اويناتديلر. ايكى الوغ ومهابت باشقردلر قورايغه قوشلوب جرلابده آلالر ايدى.

ساعت ٢ لرده مفتى حضرت قايتوب كيتدى. يوگروشلر بولدى. كوراشلر همانده دوام ايتدى. غوبيرناطور، ڤيتس غوبيرناطور وباشقه مأمورلر ساعت ٤ بولغانده قايتديلر. كامل ٥ ساعتننك بويينه مسلمانلرننك شوندى ميدانلرنده ايرنمى نيتمى قزيغوب قاراب طورولرى غوبيرناطور ومأمورلرننك بيك ممنون بولولرن آڭلاتا ايدى.

عسكرى موزيقه مسلمان كويلرن‌ده اويناتدى. صابان طويى گوزه‌ل، منتظم وترتيبلى اوتدى. روس پرازدنيگى وقتلرى بولسه‌ده هيچ براچوب ايسروب يورگان بر روس وهيچ بر باشقه كشى كوريلمادى. بوده مفتى حضرتننك حرمتندن بولسه كيره‌ك.

خلق بوندن بيك شادلق ايله تارالديلر.

٢٣ ماى.

بوكون ساعت ٢ ده مفتى حضرتنده خصوصى ضيافت بولدى. ١٣٠ كشى حاضر بولديلر. مفتى حضرتكه كيلگان هديه‌لرنى قاراب يورديلر.

اوشبو ضيافتده «دار المعلمين» هم «دار المعلمات» فائده‌سينه اورنبوغ ميليونيرلرندن محمودباينك اوغلى حسين حاجى حسينوف ١٥ ملك؛ طرويسكى بايلرندن ملا على افندى ياوشوف ١٥ ملك؛ اوفا اغنياسندن صدر الدين افندى نزيروف ١٥ ملك صوم وعده ايتديلر. واقلاب ايتوچيلرده بولدى. مفتى حضرت اوزى «دار المعلمات» فائده‌سينه اورشاك بويندن آلغان ٨٦ ديسته‌تينه يرن وقف ايته‌چگن وعده ايتدى. لكن بو «دار المعلمات» ننك رخصتن ايكى يلغه قدر چغوون شرط ايتدى.

مفتى حضرت بو ضيافتده بولغانلرغه اوزى ياصاتقان مسجدلر آلبومندن بره‌رنى هديه ايتدى. هم شول مجلسده «موى مبارك» ننك سلامتلگن وبارلغن قارارغه قارت ومحترم ذاتلردن مركب بر كاميسيه صايلاندى.

بوكون كيچ غوبيرنسكى زيمسكى اوپراواده مكتبلر حقنده كيڭاش مجلسى بولدى. مسلمانلرننك تربيه واوقو اشلرينه آشنا بولغان ذاتلردن ١٠ كشى بو مجلسده حاضر بولوب زيمستوا خلقينه مسلمان مكتبلرندن واوقولرندن ايضاحلر بيرديلر. غوبيرنسكى زيمستوا بوننى آوغوستده موسقواده بولاچاق عمومى زيمستوالر اسيزدينه آلوب بارر ايچون ماتيريال ايتوب آلادر.

٢٤ ماى.

بوكون برذاتننك مجلسنده عبد اللطيف حاجى حكيموفده دار المعلمين ودار المعلمات فائده‌سينه ١٥ ملك صوم وعده ايتدى.

بوكون مسافرلر بيك كوب قايتديلر. بيك آزلرى غنه قالدى. نوميرلر بوشادى. پاراخودلر كيتوچيلر برله طولى ايدى. كينيماتوغرفلرده (ايلكترو-تياتر «يولدز» ده) يوبيلى واقعه‌لرينننك رسملرى كورساتيله باشلادى. زيمستواده بوكون مجلس بولدى.

٢٥ ماى.

بوايكى كون (٢٤ و٢٥ ماى) ايسانله‌شو، وداعلاشو كونلرى بولدى. زيمستوا مجلسنده دوام ايتكان اونلاب كشيدن باشقه ذاتلر بوكوندن قالماينچه، قايتوب بتديلر. زيمستوا اعضالرى ايچون لزومى بولغان كشيلر بوكونده كيچ مجلس ياصاب بر آز كيڭاشديلر.

٢٦ ماى.

بوكون اش ايله صوڭغه قالغان ضيالرده قايتديلر، غ. دوما اعضاسى صدرى افندى مقصودى پاراخودايله وعيسى ميرزا ايكيننف پويزد ايله قايتوب كيتديلر. اورنبورغ هم قزاننك غزيته محررلرى ده (هادى مقصودى، محمد فاتح الكريمى وعبد الرحمن فخر الدينوف‌لر) هم اغنيادن حسين حاجى حسينوف ده بوكون قايتديلر.

٢٧ ماى.

يوبيلى خاطره‌سى اوچون قرار بيرلگان دار المعلمين ودار المعلمات مسئله‌سيننك اشى بوكوندن باشلاب يالگز كاميتيت اعضالرينه قالدى. آلار بو حقده كيڭاش ايته باشلاديلر. ياردمچيلر حقنده‌ده بر تورلى سوزلر بولدى. بوكون كاميتيتننك رئيسى قاضى حسن عطا حضرت بيك آريغان كورينه‌در ايدى. يوبيلى اشلرينننك هم حاضرلكلرينننك ايڭ كوب طرفى آڭا تيگان ايدى. شول سببلى اول بيك فكرا آريغان بولسه كيره‌ك. اينده الله تعالى آڭا وباشقه كاميتيت اعضالرينه ياردم بيرسون!

٢٨، ٢٩ و٣٠ ماى.

بوكونده يوبيلى كاميتيتى‌ننك اعضالرى اشكه باشلاديلر. ٣٠ نچى مايده بوحقده جدى برجيولشلرى بولاچغى حقنده دعوتنامه تاراتلدى. كاميتيت اعضالرندن سليم گراى افندى جانتورين‌ده قايتدى.

٣١ ماى.

بوكون بزننك ژورناللرمزننك باصلغان كونى. شول سببلى بوكونگى واقعه‌لرنى ده يازوب طورساق، ايرته‌گه چغارغه اولگرمه‌س ديب بوندن باشلاب بولغان واقعه‌لرنى كيله‌چك نوميرغه قالدردق. الله تعالى اوقوچيلرغه سلامتلك ويرسون!

«معلومات»

۸۷ نچی استانسیه‌ده بنا، کابده‌ده کونصوللق،
آیگونده ذیئس- کونصوللقی یاصاولی لازم
طابیدی.

ـ ولادیقافقاز جمعیتخانه‌سنده‌غی اولم‌مزا-
سینه حکم ایتلگان دورت محبوس قاچمقچی
بولوب ایکی نادزیراتلنی بیله‌ب قورالللرن
آلغانلر. آندن صونکره اوتوب طشقه چقغانلر.
صالتیلار آتا باشلاغاچ بونلرده نادزیرا-
تللردن آلغان ریولوزیرلری ایله آتوب
ایکی صالتینی مجروح ایتکانلر. اوزلری
هم‌سی طوتولغانلر.

ـ پیتربورغده یاصالغان کتبخانه‌چیلار
اسپیزدی تمام بولوب، زیمستوالرطرفندن
کتبخانه کورصرلری آچونک تیشلگی هم
تیمیربوللرنده کتاب صاتوچیلر مسئله‌سی
کیمتونک لزومینه قرار بیرلدی. ایکنچی
اسپیز ۱۹۱۳ نچی یل موسکوده بولاچقدر.

ـ لودزده لیمان رولیکوسکی‌نک پلیوش
فابریکه‌سی یانوب ۲۰۰ مک صوم ضرر
بولغان.

ـ هوا فلوتی اوچون اعانه جییو کامیته‌سی،
هواده اوچو مسئله‌لرینی حقنده یازلغان رساله‌لر
اوچون برمسابقه آچدی. هم یاشیلرینه
اوز طرفندن ایکی یوز، بریوز ایللی
صوم هدیه تعیین ایتدی.

ـ تومن هم آنک کورشی اویه‌زلرنده بو
کونلرده ۴۰ گرادوس اسسی بولغانلقدن خبر
ایته‌لر. بیلارلاطیفه‌لرن بیرلی باغورلر
بولغانی یوق ایکان. شول سبپدن اوچم بتونلی‌گه
هلاک بولغان. صابان آشلقلری‌ده بیک
ناچار. خزینه اورمانلری هم کره‌ستیانلر-
نقی یانا.

قزان خبرلری

وبا- جای باشلانو ایله روسیه‌نک بعض یرلرنده خالیرغه اوخشاشلی آورولر یاگادن کورنگالی باشلادی. اوتکان کونلرده قزانغه کیله طورغان کاشین پاراخودنده بر کشی وبا ایله آوروب، چاباقسار استانسه سینه توشوب قالغان. شونک اوچون کاشین پاراخودینه قزانغه کیلگاچ بتونله‌ی دیزینفیکسیه یاصادیلر.

شهر اداره‌سینک حفظ‌صحت کامیسیه‌سی ۷ نچی ایونده مجلس یاصاب، وبا ظاهر بولودن خوفله‌نوب، بوگا قارشی تورلی چاره‌لر طابو حقنده مذاکره ایتدی. ایک اوّل گوبیرناتورنک تقدیم ایتوی بوینچه سانیتارنی پاپوچیتللر تعیین ایتو مسئله‌سی قارالوب، شهرنی برنیچه اوچاستکه‌غه بوله‌رگه هم هر اوچاستکه‌گه پاپوچیتللر تعیین ایته‌رگه قرار بیرلدی. پاپوچیتل بولو اوچون گلاصنی بولو، یاخود یورط خوجه‌سی بولو لازم توگل. شهر اداره‌سی قارشنده اشانچلی کشیلر هه‌سی پاپوچیتل بولا آلالر.

بوندن صونک، یوللر اداره‌سینک مونچه هم زاوود صولرن بولاق وکازانکه آرقلی ایدلگه چغارونی منع قیلو حقنده‌غی طلبنامه‌سی قارالدی. معلومدرکه اوسیه‌ده فانتال فلان بولماغانلقدن، اوسیه خلقی هم پاراخودده یوروچیلر ایدل صووی اچه‌رگه مجبور بولالر. شونک اوچون ایدلگه شاخشی صو آغزو حفظ‌صحت جهتندن بیک خوفلی. کامیسیه اعضالری شهر اداره‌سینک آقچه‌سی یوقلقدن کانالیزاتسیه یاصارغه ممکن بولماغانلقدن هم کانالیزاتسیه بولماغانده اول شاخشی صولرنی باشقه یبرگه چغارو ینه ممکن بولماغانلقدن، یوللر اداره‌سینک طلبنامه‌سن رد ایتدی.

فقط اوسیه‌ده آرتیزیان قویوسی یاصارغه هم بونک اوچون حکومتدن زیمستوا وشهرلرگه خالیرگه قارشی طورو اوچون بیرورگه تعیین ایتلگان ٤ میلیون صومدن یاردم صورارغه قرار بیردیلر.

دولت دوماسی اعضالرندن صدری مقصودی جنابلری زوجه‌سی ایله ۹ نچی ایونده آرینبورغه سفر قیلدیلر.

پوچته خانه‌دن.

زابولاچنی پوچته خانه‌ده بوندن صونک پاصیلکالرنیچه‌عدد بولسه‌ده قبول ایدله‌چکدر.

بال قورتی آصراو- فیرماده ۷ نچی ایونده بال قورتی آصراو طوغروسنده کورص آچلدی. کورصقه یازلوهمان دوام ایته. درسلر هرکوننی ایرته ساعت ۹ دن ۱۲ گه قدر. ۱۲ دن برگه قدر عملی درسلر.

ایکمه‌ک آرقاسنده- ۸ نچی ایونده بیبی تیمربولاتوا نام برخاتون پچه‌ن بازاری اورامی آرقلی باشینه اون قاداقلی ایکمه‌ک کوته‌روب بارا ایکان. شول وقتده‌وا- گون کیلوب ییتوب، ایلیکتر چبغینک برسی اوزلوب کیتوب، تیمر بولاتوانک باشینه کیلوب به‌رلگان. هم برنیچه آدوم چیتکه طاشلاغان. خاتوننی هوشسز حالده شفاخانه‌گه ییبه‌رگانلر. بختکه قارشی چبق خاتوننک باشنده‌غی ایکمه‌کگه کیلوب به‌رلو سایه‌سنده‌گنه تیمر بولاتوا سلامت قالغان. یرق ایسه شول مینوتده‌اوق اوتره‌چک ایکان.

ایدلنی قازتو- شهر اداره‌سی اوسیه‌نک بیری باشنده حاصل بولغان قومنی قازتو اوچون یوللر وزارتینه مراجعت ایتوب قوم قازی طورغان ماشینالر ییبه‌رونی صوراغانلقن خبر ایتلگان ایدی. اوتکان کونلرده اوپراۋاغه بو حقده خبر کیلدی. یوللر وزارتی اوسیه‌نک بیگره‌ک توبه‌ن طرفن یعنی باقالدایغه‌طابایاغن قایغرتاتوشه‌رگه کیگاش بیره. اول طرفلرغه ایدل قرییه‌نه طاش جه‌یگان. پاراخودلر اوچون بیک اوگای-دی. هم حاضر بوش ماشینالر بولماغانلقدن، شهر اداره‌سینک بواوتنچی مقبول بولماغانلغن خبر ایته.

کیرپچ- شهر اداره‌سینک تیخنیچسکی شعبه‌سی سیمینتلی کیرپچ یاصاب تجربه قیلورغه کرشدی. بونک اوچون اوسیه قارشنده حاصل بولغان قوملقدن قوم آلناچق. بو کیرپچنی یاصاو اوچون آز مصرف طوتارغه کیره‌ک بولغانلقدن مکّن ۱۲ صوملدن ده قیمت صاتماسقه فرض قیلالر.

ناشر ومحرری: احمدهادی مقصودی.

Номера „Болгаръ“

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقترتله؛ پار ایله جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر؛ خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتکارلر؛ اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ایکی زورزالده؛ هر وقت مسلمان؛ روس وترکیه غزیته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ‌صحت که‌موافق طعاملر حاضرله نه. بوفیتده هرتورلی منیرالنی صو وقواصلر باردر. نومیرلر ۵۰ تیندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اصقلادلر حاضردر.

تیلیفون نومری ۷٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنک قوه‌روحیه‌لرینی اویغاتوو قوه‌سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

پچه‌ن بازارنده آپانایفلر یورطنده
صلاح‌الدین مقصودی
دکاننده کون ماللری هم آیاق کییملری آرزان بها ایله‌ن صاتلمقده.

شرقی قازلق کارخانه‌سی
Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ۵۰ تورلیله‌ب قازلق «کالباصا» باصدرما پشکان وپشمه‌گان کاپچونی قازلقلار یاۋروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیک چیستا وبیک اهمیت بیرلوب حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌ندگنده‌ آلوچیلرمزنک ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هرتورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن صورالوچیلارغه صومینه ۲۵ تین زاداتکه ییبه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب‌ده ییباره‌در.
تله‌گان کشیلرگه پریسکورانت بوش ییباره‌در.
شعبه‌سی: اوسیه‌ده‌وولژسکی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.
Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

استودینت. تجربه‌لی معلم. مسلمانلرغه روس لسانی وباشقه اورته مکتبلرده اوقلاطورغان فنلرنی اوقوتا هم مکررلک قیلا. یاش بالالرنی ابتدائی روسچه اوقتورغه قبول ایته. تیخوین اسکن چیرکه‌وی ایشک آلدنده یورییف یورطنده فلیرینسکیلر فاتیرنده.

«یکرمی برنچی عصرنک عجائبی»

هر بر مشهور کتابچیلرده فقط ۱۶ تیین برابرینه صاتلادر. طوغری بولدز اداره‌سندن صوراتورغه ممکن.

مارینبادسکی چای

مشهور مارینباد طاغلرینک یمشلرندن اشله‌نگان فائده‌لی بر دوادر.

روسیه‌ده صاتو اوچون داخلیه وزارتینک طبیه شعبه‌سی طرفندن ٤٤٩٥ نچی نومیر شهادتنامه آلنمشدر. بوچای کاتارژیلودکادن؛ اچ کیبودن؛ گیمیروی (بواسر) دن؛ اچه‌گیلرنک ضعیفلگندن؛ آش‌قازانینک ناچارلغندن؛ باش آورولرینه سبب بولغان اچ آورولرندن قوتلو اوچون بیک فائده‌لیدر. سیمروگه قارشی برنچی دوا؛ زورلر هم بالالرنک اچلرن یومشاتو اوچون ایگ اعلا علاجدر.
هر بر طارتمانک اچنده بودوا حقنده تفصیللی معلومات بیرگان یازولری بار.
بهاسی بر طارتماسی ۷۵ تیین. چیتکه اوچ طارتمادن کیم هم برصوم زاداتکه‌سز یبه‌رلمی. قزانده پچه‌ن بازارنده طارگووو پرامیشلینی پادۋاریه‌ده شاکربیکبوف مغازینده صاتلادر.
Казань, Торгово-Промышл. Подворье Шакиру Бикбову.

قزانده بازار بهالری:
۱۱ نچی ایونده

بلقی یال، قورق ایله	٦ صوم	٨٠ تین
قوری صغر بوطی	١٦ «	— «
چی صغر بوطی	— «	— «
قوری باشماق بوطی	— «	— «
شپتکه یاباغه	٣ «	٨٠ «
آبوبکه قوری بوطی	٢٧ —	٥٠ «
چی آبوبکه بوطی	— «	— «
بالوی قوری بوطی	١٩ «	٥٠ «
بالوی چی بوطی	— «	— «
صارق تکه‌سی	١ «	— «
ایری صارق روسکی	١ «	— «
چیرکاسسکی صارق	١ «	٢٠ «
[illegible]	١ «	١٠ «
جال قوری بوطی	١١ «	— «
قل قوری بوطی	٢٣ —	٢٥ «
بورسق	١ «	٥٠ «
بقار	٢ «	— «
موینی طای	٣ «	٥٠ «
آق کزه‌ن	«	— «
بوری	—	— «
صاری مای بوطی	٦ «	٨٠ «
چی مای بوطی	— «	— «
آرش اونی	«	٧٨ «
بولشی صولی	— «	٥٥ «
امیرکانسکی صولی	— «	٦٠ «
قازقاوریلسی بوطی	١٠ «	— «
قوی مای بوطی	٩ «	٢٠ «
شیکر بوطی	٥ «	٣٠ «
آق ماماق	٤٤ «	— «
سری ماماق	٤٠ «	— «
قازیونی ایری	٨ «	— «
قازیونی واق قاوریسز	١٢ «	— «
جمرقه‌مکی	١٢	— «

ایک صوک چقغان یاکا مودنی
یفک شل هم یفک شارفلرنی
هر تورلی صورتده هم بیک کوب تورده طابارغه ممکن
قزانده عین‌الدین مؤمنف مغازینده‌گنه
پرالومنی اورامده اوز یورطنده

عین‌الدین ثابتف
سودامزنک باشلانووی ۱۸٦٨ سنه‌ده
تیلیفون نومری ۷۷۱.
گلاونی اسکلادمز قزانده تیخژینسکی اورامده اوزیورطمزده.
آتدیلینیه‌مز پچه‌ن بازارنده مسجد آستنده
یارمینکه‌لرده: مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوزکیبتمزده ۱۲ نچی و۱٤ نچی نومرلرده. اربتده گاستینی رەتده. بوگلمه، مینزه‌له، بری، اوفی، استرلطاماق، به‌له‌به‌ی، سمبر، چالی وغیرلرده.
Казань, Главный Складъ : Гайнутдину Сабитову. :آدریس

نیرمه‌مز ۱۹۰۹ سنه قزان ۋیستافکه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.
مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در: چین کنیتیل هم یفه‌ک ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله‌پوش، فس هم قالفاقلر، چین انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیررگه زاکاز قبول ایله‌مز.
صومینه ۲۵ تیین زاداتکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب‌ده هیچ توقفسز ییبه‌ره‌مز.

صاتوب آلام!
طوتلغان ایران هم بخارا پالاسلرن یاخشی بها ایله صاتوب آلامن. بلغار نومیرنده ۲۷ نچی نومیرده.
شمس‌الدین اسماعیلف.

کوب اوقتوب ملکه حاصل ایتکان مسلمان یکتی روسچه اوقته. گیمنازیه‌نک توبه‌ن صینفلرینه کرورگه حاضرلی.
Старо-Горшечная д. Долгошеина кв. Морозова.

سنهٔ تأسیس ۱۸۷۵ تیلیفون نومر ۲٤٤.
طارغاوای دوم
برادران اوته‌گانفلر قزانده پچه‌ن بازارنده
تورلی توسده هم تورلی اولچه‌وده فس‌لر یاگا کیترلوب، فابریک بهاسی ایله صاتلوغه قویلدی. مودنی طایاقلار وزونتیکلر. زاگرانیچنی قوّتلی ایسلی مایلر تورلی ایسده.
چیتدن صوراطوچیلرگه تیز هم صومینه ٪۲۰ زاداتکه ایله یبه‌رله‌در.
Казань Т. Д. Бр. Утягановы :آدریس

Восточные номера. • شرق مسافرخانه‌سی

قزانده پچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانکه‌لرگه یاقن اورنده طرامۋای یولی بوینده‌در. طهارة خانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پۋار اداره‌سنده حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌نه‌در. بوفیتده مینرالنی طاتلی‌صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان کویلری اوینالوب طورادر. ایشک آلدنده ماللر قویار اوچون اسکلادلری باردر. یوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ۵۰ تییندن باشلاب ۲ صوم ۵۰ تیینگه قدردر. تیلیفونی ۱۰۱۳ نچی نومرلیدر.

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ. مطبعه‌کریمیه‌قزان. Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовыхъ.„